

Информација о актуелној епидемиолошкој ситуацији грознице Западног Нила на територији Републике Србије у 2023. години

Недеља 45, 5–11. новембар 2023. године

На основу података достављених Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” (у складу са Препорукама за надзор над грозницом Западног Нила у хуманој популацији у сезони 2023. године Института за јавно здравље Србије) и лабораторијских критеријума (према препорукама Европског центра за превенцију и контролу болести) на територији Републике Србије до 11.11.2023. године регистрован је укупно 91 аутохтони случај оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији. Пријављени случајеви су са територије Града Београда (23), Јужнобачког (24), Сремског (10), Западнобачког (9), Јужнобанатског (6), Средњобанатског (4), Браничевског (3), Севернобачког (2), Колубарског (2), Мачванског (2), Поморавског (2), Севернобанатског (2), Нишавског (1) и Моравичког (1) округа. Оболеле особе су мушког (54 случаја) и женског пола (37), старости од 18 до 89 година. У истом временском периоду, пријављена су два смртна исхода која се могу довести у везу са тим обољењем и то са Јужнобачког (један) и Западнобачког округа (један).

У сезони надзора 2023. године, до 8.11.2023. године у државама Европске уније (ЕУ) и Европске економске заједнице (ЕЕЗ) пријављена су 692 случаја оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији, и то у: Италији (329), Грчкој (162), Румунији (101), Француској (38), Мађарској (29), Шпанији (16), Хрватској (6), Немачкој (6) и Кипру (5). У истом временском периоду, регистрована су 63 смртна исхода који се могу довести у везу са грозницом Западног Нила, и то: у Грчкој (22), Италији (26), Румунији (12) и Шпанији (3).

У Северној Македонији пријављен је један случај оболевања од грознице Западног Нила.

Грозница Западног Нила је сезонско обољење које се преноси убодом зараженог комарца. Главни вектор, односно преносилац вируса Западног Нила је *Culex pipiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Сезона трансмисије вируса Западног Нила у Србији уобичајено траје од јуна до новембра месеца.

У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода [комараца](#), и то:

- Употреба репелената на откривеним деловима тела приликом боравка на отвореном.
- Ношење одеће дугих рукава и ногавица, светле боје.
- Препоручљиво је да одећа буде комотна, јер комарци могу да убадају кроз припијену одећу.
- Избегавање боравка на отвореном у периоду најинтензивније активности комараца – у сумрак и у зору.

- Употреба заштитне мреже против комараца на прозорима, вратима и око кревета.
- Редукција броја комараца у затвореном простору.
- По могућству боравак у климатизованим просторима, јер је број инсеката у таквим условима значајно смањен.
- Избегавање подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Смањење броја комараца на отвореном где се ради, игра или борави, што се постиже исушивањем извора стајаће воде. На тај начин смањује се број места на које комарци могу да положи своја јаја. Најмање једном недељно треба испразнити воду из саксија за цвеће, посуда за храну и воду за кућне љубимце, из канти, буради и лименки. Уклонити одбачене гуме и друге предмете који могу да прикупљају воду.
- У случају путовања у иностранство, поготово ако се ради о тропском и субтропском подручју, обавезно се придржавати свих наведених мера превенције.
- У случају појаве било каквих симптома који су компатибилни са неуроиназивним обликом болести, одмах се јавити изабраном лекару.

Грозница Западног Нила

Мере личне заштите

Најлакши и најефикаснији начин превенције болести изазване вирусом Западног Нила је спречити увод комарца.

- Носити комотну одећу светлих боја, дуго рукава и ногавица, јер комарци убадају кроз пролијетну одећу.
- Током боравка на отвореном дану и ноћу користити репеленте за кожу!
- Наносити репелент само на отворене делове тела!
- Користити само регистроване репеленте* чије су активне супстанце DEET, N-diethyl-m-toluamide, перантин, ултра лаванда, итд!
- Крема са UV заштитним фактором, нанети пре репелента!
- Увек пратити упутство произвођача!
- Не наносити репелент на кожу испод одеће!

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугог рукава и ногавица, а носити кревете и носељке заштитних мрежама за заштиту беба од комараца!
- Роditелји, наносите репелент на своје шавице затим на лице вашег детета!
- Не наносити репелент на шавице, уста, очи и оштећену/иритирану кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу детета!

Заштитите просторије од комараца!

- Боравите у климатизованим просторијама са затвореним вратима и прозорима или у просторијама са постављеним комарцицидним заштитним мрежама против комараца на вратима и прозорима!
- Користити заштитну мрежу око кревета када:
 - просторија није климатизована,
 - просторија нема комарцицид,
 - спавате на отвореном!

* Репеленти у складу са „Пропаганда листе биолошких производа“ Министарства за заштиту животне средине Републике Србије. Јавно објављено пре изградње јединице заштите од комараца у оквиру пројекта финансираног из средстава Министарства за заштиту животне средине Републике Србије.

www.batut.org.rs

У циљу тачног информисања Институт за јавно здравље Србије ће у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, као и до сада, јавност информисати путем званичне веб стране (www.batut.org.rs) и средстава јавног информисања.